

## Posudek oponenta na bakalářskou práci Jiřiny Stolařové

vypracoval PhDr. Jan Červenka, Ph.D.

Práce se zaměřila na velmi zajímavé téma - romské děti v náhradní péči v romských rodinách, které je pro romisty svým způsobem samozřejmé, ale mimo obor neočekávané, a je skutečně zajímavé, že se jím nikdo doposud monotematicky nezabýval. Už jen za to patří slečně Stolařové dík.

Práce je přehledně strukturována, metoda, prameny i terminologie jsou přesně reflektovány. reflektována jsou i specifika olašských Romů. Stolařová promyšleně volí částečně řízený rozhovor v češtině i romštině a závěry zakládá především na čtyřech případových studiích, které zasazuje do širšího rámce romských dětí nevyrostajících u biologických rodičů. Výzkum je veden citlivě, ze začátku je reflektována možná tabuovost tématu mezi Romy, jejíž vyloučení tím kromě reflexe metody přináší další zajímavou informaci.

Osudy více Romů jsou tu reflektovaně zastoupeny zkušeností respondentů, v jednom případě je dokonce zároveň respondentka sociální pracovnící, což spolu s rozložením výzkumu na různé generace takovýchto dětí (od kojence po seniora) zmírňuje možnou náhodnost dat.

Nyní zmíním negativa práce:

Hodnoty Romů by si možná zasloužily více citací, alespoň z Hübschmannové, přeci jen ne vše je obecnou zkušeností nebo zjištěním slečny Stolařové.

Otázkou rovněž je, zda jsou namístě v takovém rozsahu politicko- historické pasáže - je pravdou, že zvolené téma se asi těžko zařazuje do jiného rámce a vlastní pátrání ve větším rozsahu by příliš přesáhlo zejména časové nároky na bakalářskou práci. Přesto bych třeba na úkor historie zařadil co nejvíce informací o jiných případech života romských dětí v náhradní péči u Romů - na Slovensku je například 1 osada, kde si ve velké míře adoptují romské děti z dětských domovů, v některých lokalitách v českých městech je výchova prarodiči masovým jevem z důvodu závislosti většiny rodičů na drogách, co je v práci jen letmo naznačeno...

Poněkud slabší je pasáž 3.3. Náhradní péče v romské slovesnosti: její uvedení je velmi zajímavé, ale kapitola po ne zcela věrohodném úvodu jen obsahuje náhodný seznam autorských děl obsahujících téma náhradní péče, aniž by alespoň sledovala pojetí tohoto motivu různých autorů.

Na závěr jazyková drobnost Eriky rodina (s.25) je přeci jen hovorové, má být "Eričina rodina". Na druhé straně jde o typický znak romského etnolektu češtiny, takže možná nepřímo ukazuje ponor autorky do terénu.

Práci navrhuji hodnotit jako výbornou.

16.6.2008 Jan Červenka

